Keskkonnahoidlikud nõuded koopia- ja joonestuspaberile

2022. aastal jõustus keskkonnaministri määrus nr 35, mille eesmärk on suunata hankijaid seadma riigihangete alusdokumentides (RHAD) keskkonnahoidlikke kriteeriume.

Koopia- ja joonestuspaber (CPV: 30197620-8, 30197630-1, 30194320-4) on **kirjutamiseks**, **trükkimiseks** ja **koopiate tegemiseks** ette nähtud trükimärkideta paber (kuni 170g/m²), mida müüakse lehtede või rullidena. Koopia- ja joonestuspaber **ei hõlma** paberist valmistooteid, nagu näiteks:

- kirjutusplokid;
- joonistusplokid;
- kalendrid;
- märkmikud.

Määruse nr 35 lisas 4 on sätestatud **kohustuslikud kriteeriumid** koopia- ja joonestuspaberile, mida RHAD peavad sisaldama.

1. Toote ökomärgis, mis on otseselt seotud paberi tootmisprotsessiga

Eesmärk: Vähendada mürgiste või eutrofeeruvate ainete heidet vette ning energiatarbimisega seotud keskkonnakahju ja -riske (kliimamuutused, hapestumine, osoonikihi kahanemine, taastumatute ressursside ammendumine). Konkreetsemalt on ökomärgise kriteeriumide eesmärk vähendada energiatarbimist ja sellega seotud õhkuheidet; vähendada keskkonnakahju, vähendades vetteheidet ja jäätmeteket; vähendada ohtlike kemikaalide kasutamisega seotud keskkonnakahju ja -riske ning kaitsta metsa, nõudes, et ringlussevõetud ja esmased kiud hangitakse säästvalt majandatavatest metsadest ja piirkondadest.

Vastavustingimuse sõnastus: Paberil on EL ökomärgis või samaväärne EN ISO 14024 I tüüpi ökomärgis, mis on otseselt seotud paberi tootmisprotsessiga. Pakkuja esitab pakkumuses EL graafilise otstarbega paberi ökomärgise või pehmepaberi ja pehmepaberist toodete ökomärgise või samaväärse EN ISO 14024 I tüüpi ökomärgise sertifikaadi. Kui paberil ei ole ökomärgist, esitab pakkuja vastavushindamisasutuse või erapooletu audiitori vastavusauditi, mis kinnitab, et paber vastab EL-i graafilise otstarbega paberi ökomärgise, pehmepaberi ja pehmepaberist toodete ökomärgise või samaväärse EN ISO 14024 I tüüpi ökomärgise kriteeriumidele

2. Tselluloosi tootmiseks ettenähtud esmane puidukuid peab pärinema seaduslikust allikast

Eesmärk: Tagada, et paberi tootmisel kasutatav puit pärineb seaduslikust allikast (s.t on ülestöötatud vastavalt selle riigi õigusaktidele)

Vastavustingimuse sõnastus: Pakkuja kinnitab, et tselluloosi tootmiseks kasutatud esmane puidukiud on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr (EL) 995/2010 kohaselt pärit seaduslikust allikast. Tõendid puidu päritolu kohta esitab pakkuja paberi üleandmisel. Sobivaks tõendiks on näiteks tootja kinnitus, FSC sertifikaat, FLEGT, CITES litsents. Sertifitseerimata esmase puidukiu puhul peab pakkuja täpsustama tselluloosi ja paberi tootmiseks kasutatud kiudude tüübid (liigid), kogused ja päritolu ning kinnitama kiudude seaduslikkust. Kiudu peab olema võimalik jälgida kogu tootmisahela jooksul metsast kuni valmistooteni.

3. Paberi tootja peab olema rakendanud rahvusvaheliselt tunnustatud kvaliteedi- ja/või keskkonnajuhtimise süsteemi

Eesmärk: Kinnitada, et paberi tootmisel on rakendatud ISO 9001, ISO 14001, EMAS või mõnda muud samaväärset rahvusvaheliselt tunnustatud kvaliteedi- või keskkonnajuhtimise süsteemi.

Vastavustingimuse sõnastus: Paberi tootja peab olema rakendanud ISO 9001, ISO 14001, EMAS või mõnda muud samaväärset rahvusvaheliselt tunnustatud kvaliteedi- või keskkonnajuhtimise süsteemi. Pakkuja esitab andmed paberi tootja kohta ning sertifikaadi, mis tõendab, et tootja on rakendanud ISO 9001, ISO 14001, EMAS vastavat süsteemi. Kui tootja on rakendanud samaväärset süsteemi, esitab pakkuja vastavushindamisasutuse või erapooletu audiitori vastavusauditi, mis kinnitab, et kvaliteedi- või keskkonnajuhtimise süsteem vastab olulises ulatuses ISO 9001, ISO 14001 või EMAS kriteeriumidele.

Lisaks on määruse nr 35 lisas 4 sätestatud **soovituslik kriteerium** koopia- ja joonestuspaberile, mida võib RHAD sisaldada:

Kriteerium	Eesmärk
Toote näidise esitamine kontoriseadmetes kasutatava paberi sobivuse tagamiseks	Toote näidise küsimine võimaldab paremini tuvastada toote tegelikku kvaliteeti. Hankija võib nõuda hankelepingu esemeks olevate asjade näidiseid. Sellise tõendi alusel on võimalik hankijal kontrollida pakkuja võimekust pakkuda kvaliteetseid asju.